

תקציב המשפחה

טיפים ורעיונות לניהול נכון ומקצועי של התקציב המשפחתי.

חוק השקיות

כעת ניתן לנשום לרווחה. כלל בעיותיה של מדינת ישראל לקראת פתרון סופי.

חוק השקיות שנכנס לתוקפו בתחילת השנה הלועזית הולך לשנות את המציאות 180 מעלות. העולם נחלק לשנים - הימים שלפני החוק והימים שלאחריו.

כבר כעת ניתן לחוש באוויר צלילות ונעימות מיוחדת. האווירה ממש פסטורלית. לא ניתן לראות שקיות מרשרשות סתם כך מתעופפות. אך - כמה נפלא. נוכל רק לספר לילדינו על הימים בהם סבלנו כל כך מהמפגע האקולוגי - שקיות טמונות בהר האשפה.

אכן רבים צוחקים, כועסים, ממורמרים על ההיגיון והתועלת בחוק ירוק זה. אך בהחלט יתכן, ושינוי זה טומן בחובו קצה של פתרון לבעיות בתקציב המשפחה.

נודה על האמת. העלות הכספית של ה-10 אג' לשקית קצת מעצבנת.

בבואנו לרכוש את השקיות, אפשר ונעשה חישוב האם אנו זקוקים ל-10 שקיות או שמא נוכל להסתפק רק בשבע שקיות. על אף שההפרש הכספי במחיר אינו אלא 30 אג'.

למה? מדוע?

הלא במהלך העמסת עגלת הקניות בשלל מוצרים ומעדינים, לא שמנו לב כלל על הפרשי מחיר של 30 אג'. מי סופר את האגורות בכלל. בחנויות רבות מצוי שכמעט וכל מוצר עולה סכום מסויים ועוד 90 אג'. למה? כי אנו נוטים לראות רק השקלים. לא את האגורות.

מי כן רואה ומאוד מרוצה מאותם 90 אג' - בעל רשת המזון כמובן.

אבל אנחנו (העשירים...) שלא רואים את האגורות, למה את ה-10 אג' של השקית אנחנו כן רואים?

בגלל שה-10 אג' זה ה-100% של המוצר.

הם לא אחד חלקי מי יודע כמה. הם אינם פרומיל מהעסקה הכוללת. הם מהווים את מלוא העסקה. לכן הם הפכו להיות חשובים ומשמעותיים יותר.

כך טבע האדם. הערך הכספי נקבע באופן יחסי.

בקניית מוצר שמחירו שקלים בודדים לכל שקל יש משמעות. אך בקניית מוצר שמחירו מאות שקלים, - לשקלים הבודדים אין כל כך ערך. ובקניית מוצר בסכום של אלפי שקלים, גם לעשרות שקלים לא יהיה משמעות מיוחדת. שלא לדבר בעת קניית דירה וכדו' במאות אלפי שקלים - גם למאות ואפילו אלפי שקלים אין כמעט משמעות.

נוכל לראות בחנויות של 'הכל בשקל' אנשים מתלבטים זמן ממושך בין צעצוע זה או אחר, בין אביזר בצבע כהה או בהיר. וכאן הבן שואל? אם המחיר הוא שקל לפריט למה שלא יקחו גם את זה וגם את זה. הם באמת כאילו מחושבים ממש 'על השקל'?

ממש לא. זה בגלל שכל העסקה מסתכמת בשקל. זה מה שנתן ערך לשקל.

את הרגעים האלו בהם אנו נותנים ערך לשקל, ואף ל-10 אג' אנחנו צריכים לשמר ולמנף. באמצעותם נוכל לבצע שינוי רוחבי בכל אגפי התקציב המשפחתי.

2 סיפר אדם שביצע שינוי גדול ועמוק בכלכלת המשפחה, מה היה הרגע של ה'סוויץ', שמכאן ואילך החל המהפך.

כאשר גמר לסכם את ההוצאות ה'קבועות', אותם הוצאות היוצאות לו בכל חודש בקביעות ובעקשנות מתסכלת, חש פיק ברכיים. הסכום שהתקבל היה כמעט כמו סך ההכנסות הכולל של המשפחה.

תחילה חשב שטעה בחשבון. אולי הכפיל את הסכומים. איך זה יכול להיות שרק ההוצאות ה'קבועות' לבדם אוכלות לו את כל התקציב? ומה עם הוצאות ה'מזון' וה'שונות' - להם לא מגיע משהו?

אבל כשבדק בשנית ובשלישית הסתבר לו לאכזבתו, לא רק שאין כאן טעות. אלא אף אין לו כל כך במה להתייעל. כמעט ואין לו במה לקצץ. הסכומים יישארו פלוס מינוס זהים.

רק בדבר אחד מצא שיכול להקטין את ההוצאה. היה זה חיוב שנגבה לו שלא לפי בקשתו כבר כמה שנים וטרם מצא את הזמן להסדיר את העניין. לא היה בסכום זה כדי לשנות את המפה. ה'רווח' הצפוי הסתכם בעשרה שקלים בלבד.

הוא החליט בליבו. אף אמנם שלא מדובר בסכום שמהווה קצה של התחלה לפתרון המצוקה הכלכלית בה היה שרוי, אף על פי כן, הוא יעשה כל מאמץ שהדבר יפסק ומיד. מה זה צריך להיות? מישהו גונב אותי כל חודש ואני ישתוק לו?

אם היה יודע מראש כמה שעות הדבר יגזול ממנו ספק אם היה יוצא למערכה. כמה עשרות שיחות טלפוניות, פקסים, התכתבויות, ובעיקר הרבה המתנה על הקו בהאזנה לפרסומות על החברה והשרות המהיר והאיכותי שהיא מעניקה ללקוחותיה. לפי חישוב שערך ספק לו אם הרוויח חצי שקל לשעה...

אבל בסוף הוא ניצח. הגביה הופסקה. הוא הקטין את ההוצאות של המשפחה בעשרה שקלים.

אבל הוא הרוויח בענק.

דבר ראשון, הוא הקטין את ההוצאות ה'קבועות'. כך שהרווח הינו כפול שתיים עשרה חודשים בשנה. זה לא עשרה שקלים. זה מאה ועשרים בשנה. אלף מאתיים בעשר שנים. ושתיים עשרה אלף ב-100 שנים...

דבר שני, הכוחות שהשקיע עבור עשרה שקלים נתנו לו ערך לעשרה שקלים. חשב הוא בליבו. אם כל כך הרבה התאמצתי עבור עשרה שקלים. כמה טלפונים הרמתי. כמה פקסים שלחתי. כמה מצב רוח ואנרגיות הוצאתי. למה בקניית מוצרים אחרים לבית לא אחסוך גם שם עשרה שקלים.

אם עד היום לא עניין אותו הפרשי מחיר של שקלים בודדים. לא היה מצב שהיה בוחר במוצר שונה רק בגלל שעלותו פחות כמה שקלים. הרי מעתה ואילך לכל סכום היה משמעות הרבה יותר גדולה ומוחשית, מה שהביא אותו לחשיבה שונה ותועלתית.

כך התחיל המהפך.

הפתרון לבעיות כלכלית הוא אינו בטבלאות. גם לא בגרפים ובדיאגרמות. אין טבלה הפותרת בעיות כלכליות. הפתרון הוא בלב. בתחושה ובמשמעות לכסף.

הטבלאות הם כלי עזר לחדור ללב. אחרי הפעולות נמשכים הלבבות.

להצטרפות לרשימת התפוצה יש לשלוח בקשה לכתובת al0548542628@gmail.com

אריה ליבוביץ. מנהל גמ"ח יד שמשון - מודיעין עילית. מחבר ספר תקציב המשפחה. מרצה ויועץ לכלכלת המשפחה. 054-8542628